

Давай пойдём в ресторан!
Chodźmy do restauracji!
Przygotowujemy się
do prowadzenia dialogu w restauracji

Szymon Domański

Scenariusz lekcji

Poradnik metodyczny do języka rosyjskiego dla III etapu edukacyjnego szkoły branżowej I i II stopnia, język rosyjski kontynuowany i nauczany od podstaw (III.BS1.1, III.BS1.2, III.BS1.0, III.BS2.1, III.BS2.2, III.BS2.0)

opracowany w ramach projektu:

„Tworzenie zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w zakresie rozwoju umiejętności uniwersalnych dzieci i uczniów oraz kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2022

Redakcja merytoryczna: Beata Luc
Redakcja językowa i korekta: Eduexpert sp. z o.o.
Projekt graficzny i projekt okładki: Eduexpert sp. z o.o.
Redakcja techniczna i skład: Eduexpert sp. z o.o.

Weryfikacja i odbiór niniejszej publikacji: Ośrodek Rozwoju Edukacji w Warszawie

w ramach projektu: *Weryfikacja i odbiór zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w zakresie rozwoju umiejętności uniwersalnych dzieci i uczniów oraz kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy*

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2022

Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl

Poziom edukacyjny:

szkoła branżowa I stopnia III.BS1.2

Temat zajęć:

Давай пойдём в ресторан! Chodźmy do restauracji! Przygotowujemy się do prowadzenia dialogu w restauracji.

Klasa, czas trwania zajęć:

I szkoły branżowej I stopnia, 45 minut

Cele ogólne:

- rozwój sprawności mówienia, zwłaszcza: motywowanie i wyrażanie własnych preferencji, pytanie o preferencje innych osób;
- rozwój sprawności słuchania, zwłaszcza: reakcja na polecenia, określanie globalnego znaczenia tekstu i kontekstu wypowiedzi;
- powtórzenie słownictwa związanego z tematem „żywienie”, wprowadzonego na poprzednim etapie edukacyjnym (słownictwo związane z nazwami posiłków, osobami przebywającymi w restauracji);
- rozwijanie umiejętności pracy w grupie oraz umiejętności stosowania strategii komunikacyjnych (np. domyślanie się znaczenia słów na podstawie podobieństwa do innych języków, w tym ojczystego);
- zachęcanie uczniów do kreatywnego wyrażania preferencji.

Cele operacyjne

Uczeń:

- wyszukuje informacje ogólne i określa kontekst wypowiedzi w przedstawionym filmie;
- porządkuje informacje w tabeli;
- mówi o swoich preferencjach, a także pyta o preferencje innych dotyczące wyboru dań w restauracji;
- stosuje strategie komunikacyjne, np. domyślanie się znaczenia wyrazów i zwrotów z kontekstu;
- rozwija kompetencje kluczowe, w tym w zakresie wielojęzyczności – słowa użyte w filmie są zapożyczone z innych języków;
- współpracuje z innymi w ramach pracy w parach;
- używa słownictwa z zakresu działu tematycznego „żywienie”;
- odgrywa rolę klienta restauracji i kelnera.

Metody, techniki i formy pracy:

- wyszukiwanie w filmie informacji ogólnych i kontekstu wypowiedzi – praca indywidualna;
- układanie dialogu „W restauracji” – praca w grupach;
- dyskusja;
- metody aktywizujące – wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK);
- praca w grupach – tłumaczenie słownictwa, porządkowanie informacji w tabeli, układanie rozmowy – pytanie o preferencje, mówienie o preferencjach.

Środki dydaktyczne:

- materiały wizualne ze strony Pinterest (grafiki do odmiany czasownika – быть i хотеть w 1. osobie liczby pojedynczej w trybie przypuszczającym);
- materiały ze strony Pinterest: pin.it/1, pin.it/2, pin.it/3 (dostęp 27.09.2022);
- film z kanału [RU-LAND-CLUB](#) (dostęp 27.09.2022);
- karta pracy z ćwiczeniem polegającym na porządkowaniu słownictwa;
- komputer z dostępem do internetu;
- rzutnik i ekran do wyświetlania obrazu z rzutnika.

OPIS PRZEBIEGU ZAJĘĆ

Część wstępna

- Nauczyciel zapisuje na tablicy temat lekcji, pozostawiając puste miejsce: Давай пойдём в
- Celem aktywizowania słownictwa poznanego na lekcji poprzedniej nauczyciel zadaje uczniom pytanie: Где находятся герои фильма?
- Nauczyciel odtwarza film i powtarza pytanie.
- Uczniowie odgadują brakujące słowo.
- Zapisanie tematu lekcji na tablicy.
- Zapytanie uczniów, czego chcieliby się nauczyć w kontekście tematu związanego z żywieniem, restauracją – negocjacja celów lekcji, cele powinny być sformułowane językiem ucznia oraz zgodne z zasadą SMART – sprecyzowane, mierzalne, osiągalne, realistyczne, określone w czasie. Podczas określania celów kształtowana jest autonomia uczniów i rozwijana kreatywność, uczniowie są aktywnymi uczestnikami procesu kształcenia.

Część właściwa

- Nauczyciel wprowadza materiał gramatyczny – wyświetla grafiki z portalu Pinterest i zwraca uwagę uczniów na użycie czasowników быть i хотеть. Później nauczyciel wyświetla film z kanału [RU-LAND-CLUB](#) (dostęp 27.09.2022).
- Nauczyciel ćwiczy z uczniami użycie materiału gramatycznego w podejściu komunikacyjnym, zadaje pytania, np.: Куда ты хотела бы пойти? В кино или в ресторан? Uczniowie ćwiczą konstrukcję, wielokrotnie odpowiadając na pytanie. Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE) poczują się komfortowo, kiedy posłużymy się pantomimą, pytając o preferencje. W tym ćwiczeniu nauczyciel rozwija kreatywność uczniów, skłaniając ich do uruchomienia wyobraźni.
- Uczniowie trenują zadawanie pytań o preferencje i odpowiadają na nie w parach.
- Nauczyciel wprowadza materiał leksykalny. W celu aktywizowania wszystkich uczniów, także tych ze SPE, do wprowadzenia słów (клиент, официант, заказать, меню etc.) nauczyciel używa pantomimy, uczniowie mogą także wykorzystać strategie komunikacyjne domyślenia się znaczenia słowa z kontekstu lub przez podobieństwo do języka ojczystego.
- Uczniowie tworzą trzyosobowe grupy – należy pamiętać, aby osoby mające specyficzne trudności w uczeniu się pracowały z uczniami zdolnymi, w grupach warto rozwijać pomoc koleżeńską.
- Nauczyciel pomaga uczniom w utrwaleniu słownictwa, w tym celu rozdaje uczestnikom zajęć kartę pracy z zadaniem do wykonania w grupach (załącznik).

- Chętni uczniowie odczytują zadanie. Poczują się zmotywowani do pracy, jeśli nauczyciel będzie stosować wzmocnienia pozytywne, np. pochwały lub plusy za aktywność na lekcji.
- Nauczyciel informuje uczniów o powtórnym odtworzeniu filmu, prosi grupy o zastanowienie się, kto jest uczestnikiem rozmowy oraz jakie dania zamówiły poszczególne osoby.
- Nauczyciel rozmawia z uczniami na temat filmu. Wymieniają oni osoby, które pojawiły się w filmie oraz potrawy, jakie te osoby zamówiły.
- Kolejnym zadaniem jest ułożenie krótkiego dialogu w restauracji, uczniowie pracują w grupach utworzonych wcześniej, ich zadaniem jest rozdzielić role między sobą.
- Zgodnie z sugestiami zawartymi w programie nauczania *Z rosyjskim za pan brat* dotyczącymi oceniania kształtującego nauczyciel określa kryteria sukcesu do zadania. Przykładowe kryteria oceny dialogów:
 - rozdzieliliśmy role między sobą;
 - zastosowaliśmy leksykę i zwroty wprowadzone na lekcji;
 - rozmowa była płynna;
 - nie popełniam błędów, które mogły zakłócić komunikację.
- Podczas pracy w grupach nauczyciel ponownie odtwarza film, aby uczniowie mogli zastosować wyrażenia w nim użyte w swoich dialogach. Z punktu widzenia językowego istotne jest mówienie o swoich preferencjach kulinarnych i pytanie o preferencje innych.
- Uczniowie prezentują ułożone dialogi: uczniowie ze SPE (np. po traumatycznych przeżyciach, w sytuacji kryzysowej) nie powinni wypowiadać się na forum klasy z obawy przed krytyką, warto poprosić ich o zaprezentowanie dialogu na osobności.

Część podsumowująca

- Nauczyciel ocenia uczniów zgodnie z założeniami oceniania kształtującego opisanego w programie nauczania języka rosyjskiego *Z rosyjskim za pan brat* i w poradniku metodycznym. Udziela uczniom informacji zwrotnej, odnosząc się do celu lekcji i kryteriów sukcesu – w ten sposób kształtowana jest świadomość oceniania uczniów. Należy pamiętać, że uczniowie mogą poprawić negatywną ocenę – pod warunkiem wypełnienia karty poprawy oceny, która dodatkowo zmotywuje ich do pracy nad doskonaleniem swoich umiejętności językowych. Należy także pamiętać, aby oceniając uczniów ze SPE, doceniać wysiłek włożony w wykonanie zadania.
- Przeprowadzenie ewaluacji metodą walizki i kosza. Które z wymienionych zagadnień i umiejętności omówionych na lekcji uznajecie za ważne i bierzecie je ze sobą do walizki, a które są dla was mniej przydatne i wyrzucacie je do kosza? Przykładowe zagadnienia: Składanie zamówienia w restauracji. Pytanie o preferencje innych. Słownictwo związane z restauracją. Mówienie o swoich upodobaniach.

Alternatywne sposoby przeprowadzenia lekcji

Lekcje z powodzeniem można przeprowadzić w formie zdalnej. W tym celu nauczyciel będzie potrzebował platformy, która umożliwi łączenie się z uczniami w postaci wideokonferencji. Nauczyciel może przedstawić materiały wymienione w środkach dydaktycznych w jednej prezentacji lub wyświetlać je uczniom kolejno – jak to zostało opisane w przebiegu lekcji. Aby ułożyć dialog w parach uczniowie powinni mieć możliwość przeprowadzenia rozmowy za pomocą TIK.

Ćwiczenia alternatywne

Materiał gramatyczny i leksykalny można także przećwiczyć, układając quiz w aplikacji Kahoot.

Komentarz metodyczny. Realizacja kompetencji kluczowych/treści ponadprzedmiotowych oraz umiejętności uniwersalnych

Scenariusz zakłada realizację lekcji z grupą uczniów szkoły branżowej po dwóch latach nauki języka w szkole podstawowej. Uczniowie powinni znać nazwy posiłków i tych dań, których nazwy poznali w szkole podstawowej.

Na lekcji zastosowano metody aktywizujące uczniów, także tych ze SPE – TIK, film. Wykorzystane na lekcji środki dydaktyczne – obrazy, film, karta pracy są dostosowane do potrzeb uczniów ze SPE.

Niniejszy scenariusz ma na celu rozwijanie kompetencji kluczowych uczniów w zakresie wielojęzyczności – porozumiewania się w języku rosyjskim w obszarze tematycznym dotyczącym żywienia oraz wykorzystania słów zapożyczonych z innych języków, np. menu, sushi oraz kompetencji w zakresie rozumienia i przetwarzania informacji i samodzielnego uczenia się. Kształtowana jest także umiejętność pracy w zespole. Umiejętności rozwijane na lekcji są przydatne do realizacji własnych celów uczniów, także tych związanych z pracą zawodową.

Należy pamiętać, aby w toku lekcji motywować uczniów do pracy poprzez stosowanie nagród w postaci plusów, wzmacniać samoocenę uczniów poprzez pozytywne komentarze odnoszące się do ich pracy oraz chwalić za zaangażowanie. Jest to szczególnie istotne w przypadku uczniów ze SPE.

Dostosowanie do potrzeb uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE)

- Uczniowie słabowidzący powinni siedzieć możliwie blisko ekranu, na którym będzie wyświetlany film.
- Uczniowie słabosłyszący powinni siedzieć możliwie najbliżej nauczyciela, aby mogli czytać z ruchu warg nauczyciela.
- Uczniowie powinni pracować w zróżnicowanych grupach.
- Nauczyciel powinien nadzorować pracę uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, upewniając się, że materiały prezentowane na lekcji nie sprawiają im trudności.
- Dzieląc uczniów na grupy, należy uwzględnić indywidualne potrzeby uczniów oraz ich możliwości psychofizyczne. Zaleca się, aby uczniowie słabsi językowo byli w grupach z uczniami bardziej biegłymi.

Załącznik

Заполни таблицу словами данными ниже. (Uzupełnij tabelę podanymi niżej słowami).

птица, красное вино, белое вино, стейк, торт, меню, счёт, пицца, гамбургер, паста, клиент, официант

Uczniowie mogą przygotować tabelę samodzielnie – w kolumnach tabeli powinny znaleźć się następujące kategorie: напиток, блюдо, десерт, остальные слова.

Szymon Domański – nauczyciel mianowany. Od 2017 roku uczy dwóch języków obcych (angielskiego i rosyjskiego) w Szkole Podstawowej im. hr. Władysława Zamoyskiego nr 90 w Poznaniu. Nauczanie języka rosyjskiego wprowadził w formie zajęć dodatkowych we współpracy ze szkolnym Stowarzyszeniem 90-tka oraz w ramach poznańskiego programu profilaktycznego. Entuzjasta projektów mających na celu wspieranie wszystkich uczniów w osiąganiu sukcesów dydaktycznych. W 2018 roku współtworzył projekt „WspieraMY” mający na celu wyrównanie szans wśród uczniów z problemami, a także uczenie języków obcych ciekawymi, kreatywnymi metodami prowadzącymi do zwiększenia indywidualizacji nauczania, a w konsekwencji do wzrostu autonomii ucznia. W roku szkolnym 2019/2020 koordynował z ramienia szkoły XI edycję ogólnopolskiego projektu „Szkoły otwartej na wielokulturowość”. Działania podejmowane w ramach projektu pozwoliły na stworzenie przyjaznej i otwartej przestrzeni dla wszystkich: uczniów, rodziców i nauczycieli.